

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

4 март 1986 година*

„Облагане на спиртни напитки- плодово вино”

По дело 106/84

Комисията на Европейските общности, за която се явява нейният юридически съветник, г-н Johannes Føns Buhl, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург, в кантората на Georges Kremlis, правния отдел на Комисията, сграда Jean Monnet, Kirchberg,

ищец,

и

Кралство Дания, за което се явява Laurids Mikaelson, правен съветник в Министерството на външните работи, със съдебен адрес в Люксембург, в датското посолство,

ответник,

с предмет иск за признаване неизпълнението от Кралство Дания на задълженията му, произтичащи от член 95 от Договора за ЕИО, като облага виното, произведено от грозде, с по-висок акциз, отколкото този за виното, произведено от други плодове

СЪДЪТ,

в състав: г-н Т. Коортманс, председател на състав, в качеството на председател, г-н U. Everling, г-н К. Bahlmann и г-н R. Joliet (председатели на състави), г-н G. Bosco, г-н O. Due, г-н Y. Galmot, г-н С. Kakouris и г-н F. Schockweiler, съдии,

генерален адвокат: г-н P. VerLoren van Themaat,

секретар: D. Louterman, администратор,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 3 декември 1985 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С молба, подадена в канцеларията на Съда на 16 април 1984 г., Комисията на Европейските общности е предявила иск, по реда на член 169 от Договора за ЕИО, за установяване неизпълнението от страна на Кралство Дания на задълженията му по

* Език на производството: датски.

член 95 от Договора за ЕИО, като облага виното, произведено от грозде, с по-висок акциз от този за виното, произведено от други плодове.

2. От документите, представени пред Съда става ясно, че датското законодателство, а именно Закон № 98 от 17 март 1971 г. за акциза върху виното и плодовото вино, последно изменен със Закон № 149 от 11 април 1984 г., предвижда различен режим на облагане за виното, произведено от грозде и за виното, произведено от други плодове. Що се отнася до виното, произведено от грозде, акцизът за литър е определен на 10,725 DKR за трапезното вино и на 19,93 DKR – за ликьорното вино, чието алкохолно съдържание е по-високо от това на трапезното вино, без да превишава границата от 23 обемни процента; виното с по-високо алкохолно съдържание от тази граница се облага по Закона за акциза върху спиртните напитки. В случай на плодовото вино, акцизът за литър е 6,92 DKR за виното от вида на трапезното с алкохолно съдържание, непревишаващо 14 обемни процента и 11,02 DKR – за останалите продукти, т.е. за виното от ликьорен вид с алкохолно съдържание между 14 и 20 обемни процента; виното с алкохолно съдържание над тази граница се облага като спиртните напитки.

Датското данъчно законодателство не съдържа определение за плодовото вино. Съгласно окръжното, издадено от Главна дирекция „Митници”, плодовото вино е продукт, получаван от ферментацията на плодовия сок или мъст и съдържащ най-малко един литър ферментирал алкохол на 100 литра; алкохолното съдържание на крайния продукт може да се увеличи с добавянето на неутрален дестилиран алкохол, т.е. с изключение на ароматизираните видове алкохол, като коняк, ром и уиски. В хода на производството стана ясно, че алкохолното съдържание, което се получава чрез естествена ферментация, варира на практика от 6 до 8 обемни процента.

Комисията, като се позовава на практиката на Съда, поддържа основно тезата, че виното, произведено от грозде и виното, произведено от други плодове са сходни продукти по смисъла на член 95, параграф 1 от Договора, тъй като имат общи характеристики, задоволяват едни и същи нужди, получават се от сходни суровини и чрез един и същ процес на ферментация, имат еднакво алкохолно съдържание и се употребяват в еднакви количества. Алтернативно, Комисията изтъква, че между двата продукта съществува конкурентна връзка по смисъла на член 95, параграф 2 и че датската данъчна система оказва дискриминационно и защитно въздействие в полза на плодовото вино, което е типичен национален продукт, в ущърб на виното от грозде, което е изключително вносен продукт.

5. Датското правителство отрича да е нарушило по какъвто и да е било начин член 95.

6. На първо място, то отрича сходството между виното, произведено от грозде и виното, произведено от други плодове, с аргумента, че двата продукта са включени в различни позиции в Общата митническа тарифа, че се произвеждат чрез различни процеси и имат различни характеристики. Плодовото вино ферментира само по естествен път, за да достигне алкохолно съдържание от 6 до 8 обемни процента, като алкохолното му съдържание се увеличава с добавянето на етилов алкохол. За разлика от виното, произведено от грозде, виното, произведено от други плодове, има едни и същи характеристики всяка година. Противно на виното, произведено от грозде,

виното, произведено от други плодове, не е обхванато от обща организация на пазара.

Датското правителство е съгласно, че между двата продукта е възможно да съществува конкурентна връзка по смисъла на член 95, параграф 2 То оспорва обаче твърдението, че диференцираното облагане има защитен ефект, като изтъква, че това въздействие трябва да бъде оценено по отношение на отражението на ставката на облагане върху продажната цена, отражение, което в конкретния случай е практически еднакво за двата продукта.

Датското правителство счита, че дори и да има защитен ефект, той при всички обстоятелства би бил оправдан на законни социални и икономически основания, което позволява на Дания да приложи благоприятна данъчна система в полза на определени категории производители на плодове, които в противен случай не биха намерили пазар за своята продукция.

9. Тъй като Комисията се е позовала в иска си преди всичко на член 95, параграф 1, необходимо е на първо място да се обсъди въпросът за това, дали са изпълнени условията за прилагането на тази разпоредба.

10. Както Съдът припомня в Решенията си от 27 февруари 1980 г. (Комисията/Република Франция, 168/78, Recueil стр. 347; Комисията/Република Италия, 169/78, Recueil стр. 385; Комисията/Кралство Дания, 171/78, Recueil стр. 447), член 95, в своята цялост, има за цел да осигури свободното движение на стоки между държавите-членки при нормални условия на конкуренция, чрез премахване на всякакви форми на закрила, които могат да бъдат следствие от прилагането на дискриминационни вътрешни ставки при облагането на продукти с произход от други държави-членки, и да гарантира пълна неутралност на вътрешните ставки при облагане, от гледна точка на конкуренцията между национални продукти и продукти от внос. Що се отнася до сходните продукти, член 95, параграф 1 забранява по-специално всякаква данъчна разпоредба, която би имала за ефект по-високо облагане на продуктите от внос в сравнение с националните продукти, независимо от използвания механизъм за това.

11. От документите, представени пред Съда, става ясно, че виното, произведено от грозде и консумирано в Дания, е изключително продукт от внос. Що се отнася до плодовото вино, виното от ликьорен вид е почти изцяло продукт – национално производство, а виното от трапезен вид, макар около една-трета от общото количество да е с произход от други държави-членки, е типичен продукт за националното производство на алкохолни напитки и традиционно представлява съществен пазар за датските производители на плодове.

12. За да се определи дали характерът на сходството, на което се основава забраната по член 95, параграф 1, необходимо е, както Съдът е посочил в Решението си от 17 февруари 1976 г. (Rewe, 45/47, Recueil стр. 181), да се обсъди въпросът дали продуктите имат аналогични свойства и задоволяват едни и същи нужди на потребителите. Съдът е възприел едно широко тълкувание на понятието за

„сходство“ в Решенията си от 27 февруари 1980 г. (Комисията/Франция, 168/78, Recueil стр. 347) и от 15 юли 1982 г. (Cogis, 216/81, Recueil стр. 2701), Съдът оценява сходството не от гледна точка на строгата идентичност, а от гледна точка на това, дали тяхната употреба е сходна и съпоставима. Следователно, за да се определи дали продуктите са сходни, трябва от една страна да се вземат под внимание някои обективни характеристики на двете категории напитки, като например техният произход, метод на производство и органолептични свойства, по-специално вкусовите качества и алкохолното съдържание, а от друга – да се обсъди въпросът дали и двете категории напитки са в състояние да удовлетворят една и съща потребност, от гледна точка на потребителите.

13. За да се направи тази оценка, е необходимо поотделно да се разгледат двата вида напитки, за които се прилага датското данъчно законодателство, а именно трапезното вино и ликьорното вино.

14. Що се отнася до трапезното вино, на първо място следва да се отбележи, че виното, произведено от грозде и виното, произведено от други плодове се произвеждат от един и същ вид основен продукт, а именно земеделски продукти, и по една и съща процедура, а именно естествената ферментация. Техните органолептични свойства, по-специално техните вкусови качества и тяхното алкохолно съдържание, са сходни. Обстоятелството, че крайното алкохолно съдържание в плодовото вино се постига чрез добавяне на етилов алкохол, трябва да се разглежда като неотнормируемо, тъй като алкохолното съдържание на виното, произведено от грозде, също може да бъде увеличено, по-специално с цел подобрене на виното с ниско естествено алкохолно съдържание.

15. От друга страна, предвид аналогичните им характеристики, двете категории напитки могат да удовлетворят едни и същи нужди на потребителите, доколкото могат да бъдат консумирани по един и същ начин, а именно като утоляващи жаждата и освежаващи напитки, както и по време на хранене. Обстоятелството, че двете категории напитки удовлетворяват едни и същи нужди не може да бъде поставено под съмнение от факта, че консумацията на плодовото вино винаги е била по-малка в сравнение с тази на виното, произведено от грозде. Въпросът дали те удовлетворяват едни и същи нужди трябва да бъде обсъден не на базата на съществуващите навици за потребление, а от гледна точка на възможностите за развитие на тези навици и, преди всичко, на базата на обективните характеристики, които осигуряват способността на продукта да посрещне същите нужди, както друг продукт, от гледна точка на определени категории потребители.

16. Що се отнася до виното от ликьорен вид, методите за производство на вино от грозде и от други продукти могат да се разглеждат като идентични, тъй като крайният продукт неизменно се получава чрез добавяне на етилов алкохол след първоначалната ферментация в течение на определен период от време и, в някои случаи, чрез добавяне на други вещества, като например сок или мъст. По този начин, двете категории продукти, предвид сравнимите си характеристики и аналогичните си свойства, удовлетворяват едни и същи нужди на потребителя, като биват консумирани, от някои от тях, под формата на аперитив, а от други - като десертни вина. Плодовото вино от ликьорен вид и виното от грозде от ликьорен вид

следователно трябва да се разглеждат като сходни продукти, за целите на член 95, параграф 1 от Договора за ЕИО.

17. Сходството между въпросните два вида вина не може да се отрече, каквато претенция има датското правителство, с аргумента, че плодовото вино и виното от грозде са включени в различни митнически позиции. Както Съдът констатира това в Решението си от 27 февруари 1980 г. по дело 169/78, посочено по-горе, митническата класификация на алкохолните напитки, създадена с оглед удовлетворяване нуждите на външната търговия, не може да предостави убедителни доказателства с оглед оценката на критерия за сходство по член 95 от Договора.

18. По същия начин, обстоятелството, че виното, произведено от плодове, не е обхванато от обща организация на пазара, не може да се разглежда като относимо към въпроса дали продуктите са сходни, тъй като липсата на такава организация не може да обоснове едно дискриминационно данъчно третиране, фаворизиращо използването, при производството на продукти, които в друго отношение са сходни, на някои категории земеделска продукция в ущърб на други категории продукция с произход преди всичко от други държави-членки.

19. Тъй като с това се счита за установено сходството по смисъла на член 95, параграф 1, необходимо е да се анализира дискриминационната същност на въпросното облагане, която, както Съдът е изтъкнал в решенията си от 27 февруари 1980 г., произтича изключително от разликата в данъчната тежест върху двете категории продукти, независимо дали това е следствие от таксата, метода на оценяване или други подробни условия за прилагане. В конкретния случай е безспорен фактът, че виното, произведено от грозде, е обременено с по-голяма данъчна тежест, отколкото същото количество вино, произведено от друг плод.

20. Що се отнася до аргумента, представен от Кралство Дания, според който диференцираното облагане може да се оправдае със съображения от социално-икономически характер, следва да се припомни, както Съдът системно поддържа това в постоянната си практика (вж. най-новото Решение от 15 март 1983 г., Комисията/Италия, 319/81, Recueil стр. 601), че правото на Общността не ограничава, на сегашния етап от развитието си, свободата на всяка държава-членка да установи диференцирана система за облагане на някои продукти, дори ако те са сходни по смисъла на член 95, параграф 1, въз основа на обективни критерии, като например естеството на използваните първични продукти или прилаганите методи на производство. Подобна диференциация е съвместима с правото на Общността, ако преследва цели от областта на икономическата политика, които от своя страна също са съвместими с изискванията на Договора и вторичното законодателство, и ако съответните подробни правила са в състояние да предотвратят всякаква форма на пряка или непряка дискриминация по отношение на внос от други държави-членки или всякаква форма на протекционизъм в полза на конкурентните продукти местно производство.

21. Независимо от това, едно подобно диференцирано облагане не е съвместимо с правото на Общността, ако най-високо облаганите продукти са, какъвто е конкретният случай, по своята природа продукти от внос.

22. От упоменатите по-горе съображения следва, че, като облага виното, произведено от грозде с по-висок акциз, отколкото този за виното, произведено от други плодове, Кралство Дания не е изпълнило своите задължения, произтичащи от разпоредбата на член 95, параграф 1 от Договора за ЕИО.

По съдебните разноски

23. В съответствие с член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, страната, загубила делото, се осъжда да заплати съдебните разноски. Тъй като Кралство Дания не е защитило своите доводи, то следва да заплати разноските по делото.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Обявява, че, като облага виното, произведено от грозде с по-висок акциз, отколкото този за виното, произведено от други плодове, Кралство Дания не е изпълнило своите задължения, произтичащи от разпоредбата на член 95, параграф 1 от Договора за ЕИО.

2. Осъжда Кралство Дания да заплати разноските по делото.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 4 март 1986 година.

Подписи